

Vill du vara med och investera i min framtid?

**TEKNIK I SKOLAN
VÄGAR TILL ARBETE
&
50-TAL TIDIGARE STUDIER**

**DET BLIR FÖR
DYRT**

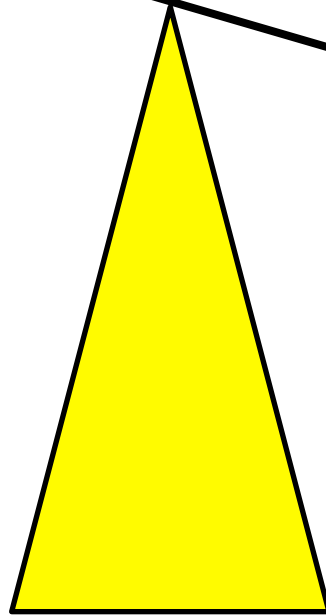
Vill du vara med och
investera i min framtid?

**EN SATSNING PÅ UNGA
EN KORTSIKTIG KOSTNAD
ELLER EN
LÅNGSIKTIG SOCIAL INVESTERING**

**KOSTNAD
FÖR EN
INSATS**

**KOSTNAD
FÖR ATT
AVSTÅ**

Varje år lämnar 13.000 unga Sveriges skolor för ett långt liv i utanförskap

**210 Mdr
Per årskull**

Vad kostar detta?

Hur stor del av detta är onödigt?

Några centrala påståenden

Skolmisslyckanden kostar – mänskligt och ekonomiskt

Det går att räkna på

Det finns ingen brist på resurser men rikligt med felanvända resurser

Tidig intervention kan vara extremt lönsamt

Varför gör vi då inte detta?

A) kortsiktigheten

B) omfördelningseffekterna i stuprören

två projekt – fem försöksverksamheter

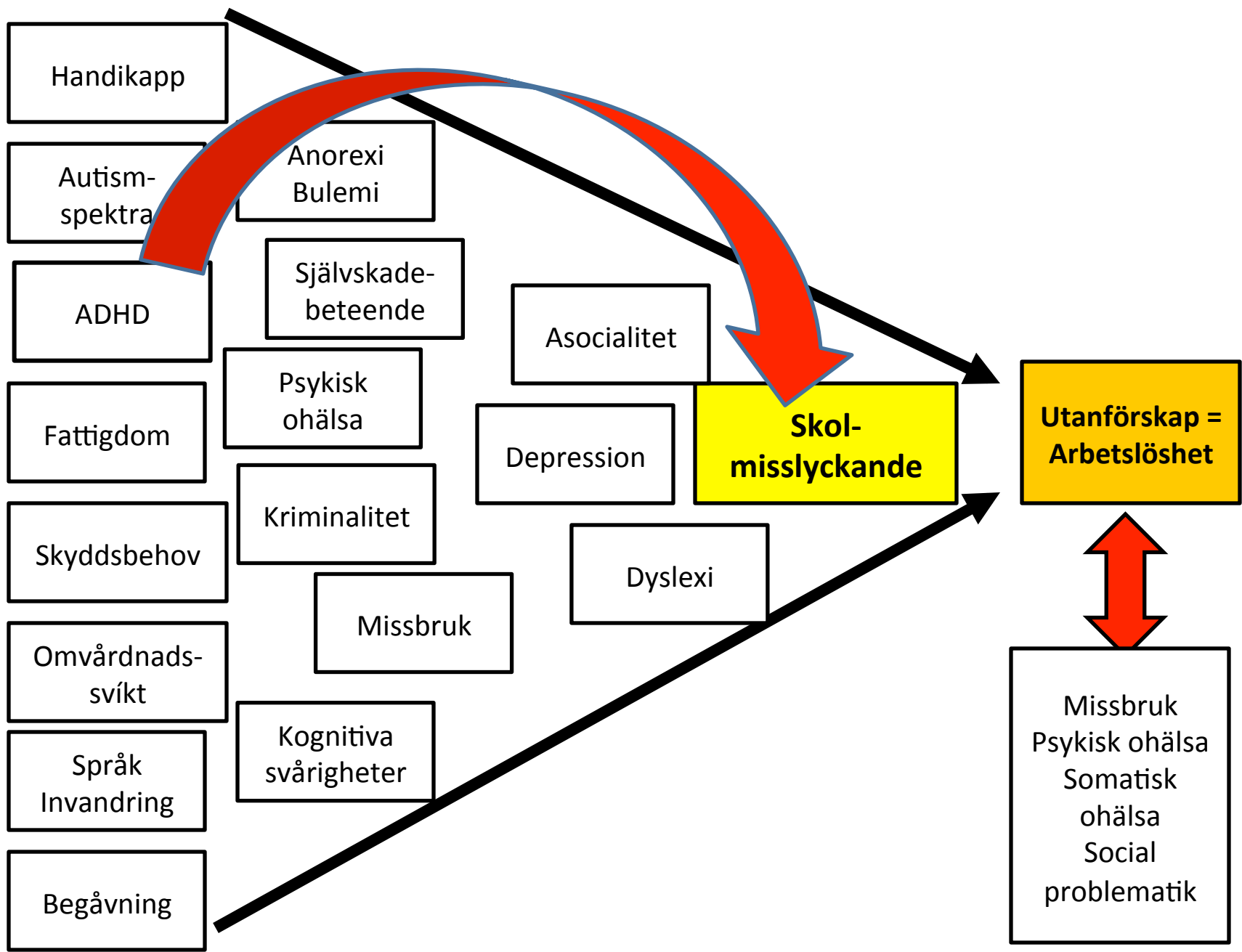
- Vägar till arbete
- Teknikstöd i skolan

Ca 3500 elever per förbund/förvaltning
Totalt ca 600 elever i projekten

De övergripande målen

- Öka kunskapen om elevernas behov av stöd
- Teknikens betydelse
- Ny kompetens i skolan
- Vägen till arbete

Handikapp

Autism-spektra

ADHD

Fattigdom

Skyddsbehov

Omvårdnads-svikt

Språk
Invandring

Begåvning

Anorexi
Bulemi

Självska-de-beteende

Psykisk ohälsa

Kriminalitet

Missbruk

Kognitiva svårigheter

Asocialitet

Depression

Dyslexi

Skol-misslyckande

Utanförskap = Arbetslöshet

Missbruk
Psykisk ohälsa
Somatisk ohälsa
Social problematik

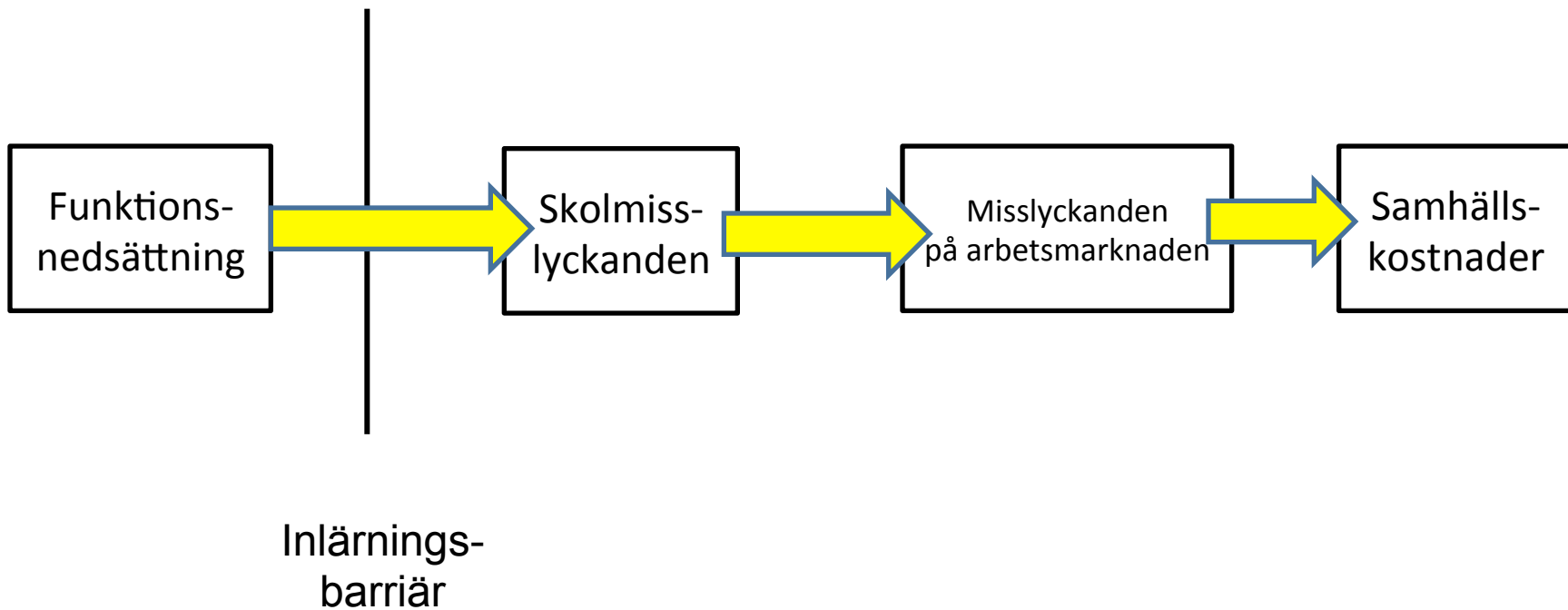
Att misslyckas i skolan – och sedan...???

- 10.000 gymnasieelever
- Växjö, Halmstad, Kalmar
- 10% eller fler har sannolikt kognitiva funktionsnedsättningar
- Vad kostar en insats i förhållande till vad det kostar att avstå

Fem år senere in i yrkeslivet

A large, disorganized pile of Swedish 1000 Krona banknotes, filling most of the frame. The notes are scattered and overlapping, with various orientations. The background is a solid dark blue color.

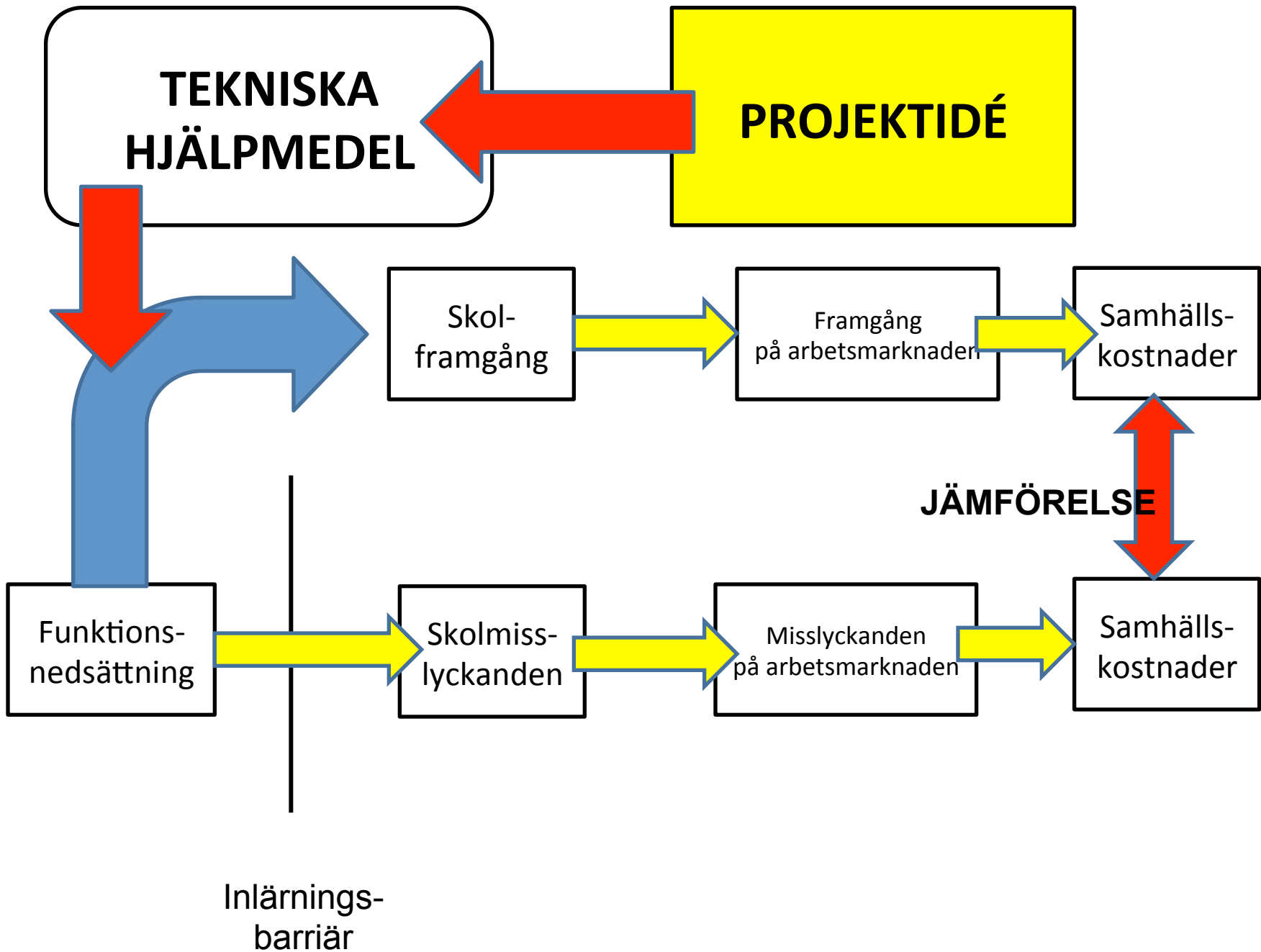
2.300.000

Att stämma i bäcken....

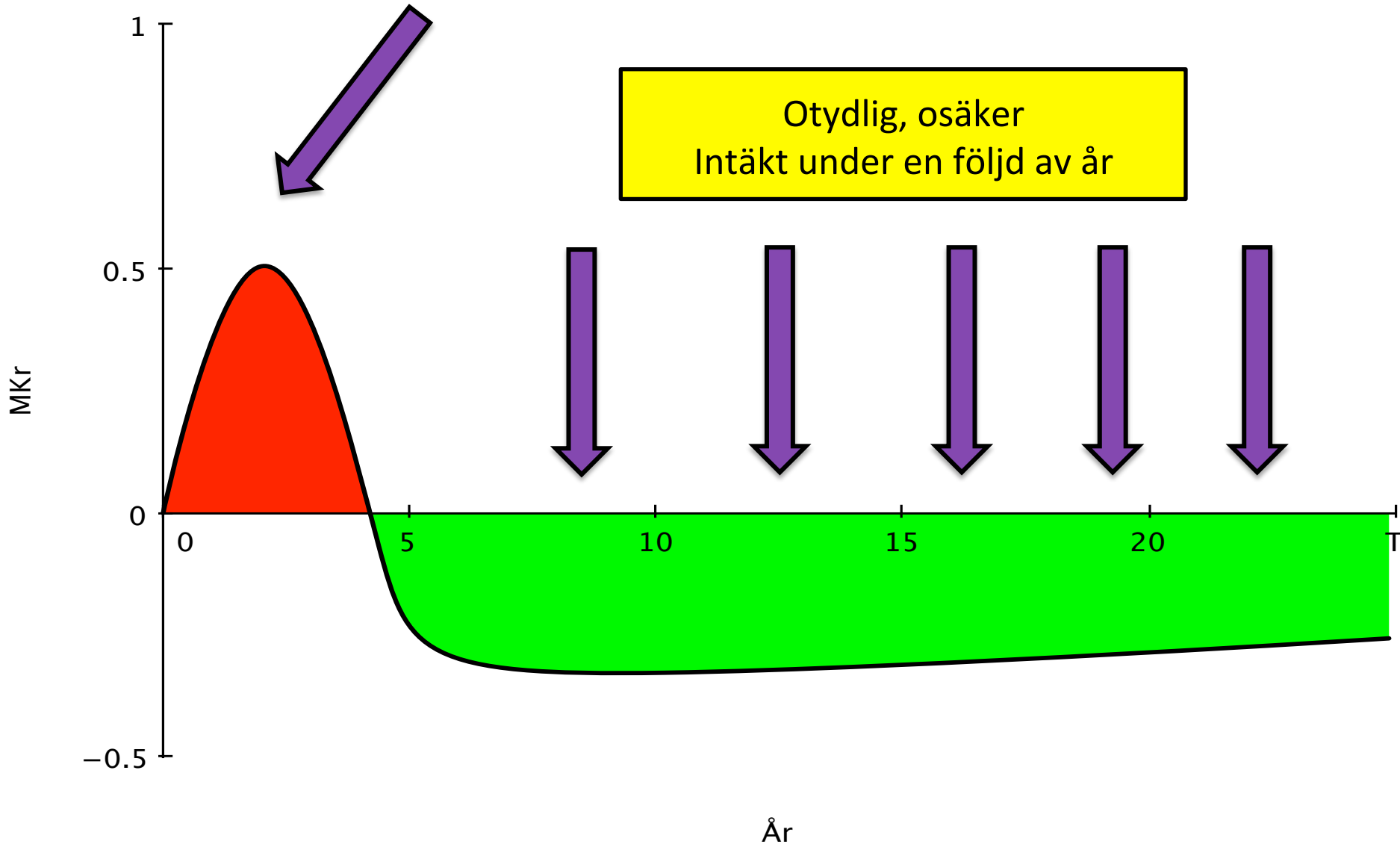
Har du helhetssyn?

Tydlig, konkret
engångskostnad

GRUNDIDÉ

Otydlig, osäker
Intäkt under en följd av år

Tekniska investeringar - kostnader

**PROJEKTGEMENSAMMA
KOSTNADER**

SCREENINGKOSTNADER

**GENERELLA
STARTKOSTNADER**

**INDIVIDBASERADE
KOSTNADER**

**HJÄLPMEDEL
BEHOVSANALYS
UTPROVNING**

UPPFÖLJNING

**Skol-
problem**

**Skolans
härbärgeringsförmåga**

SKOLMISSLYCKANDEN

**MISSLYCKANDEN
PÅ ARBETSMARKNADEN**

SAMHÄLLSKOSTNADER

MISSLYCKANDEN PÅ ARBETS- MARKNADEN

Ute- stängning

Permanent

Tillfällig

Perioder

Sent inträde

Låg närvaro

Deltid

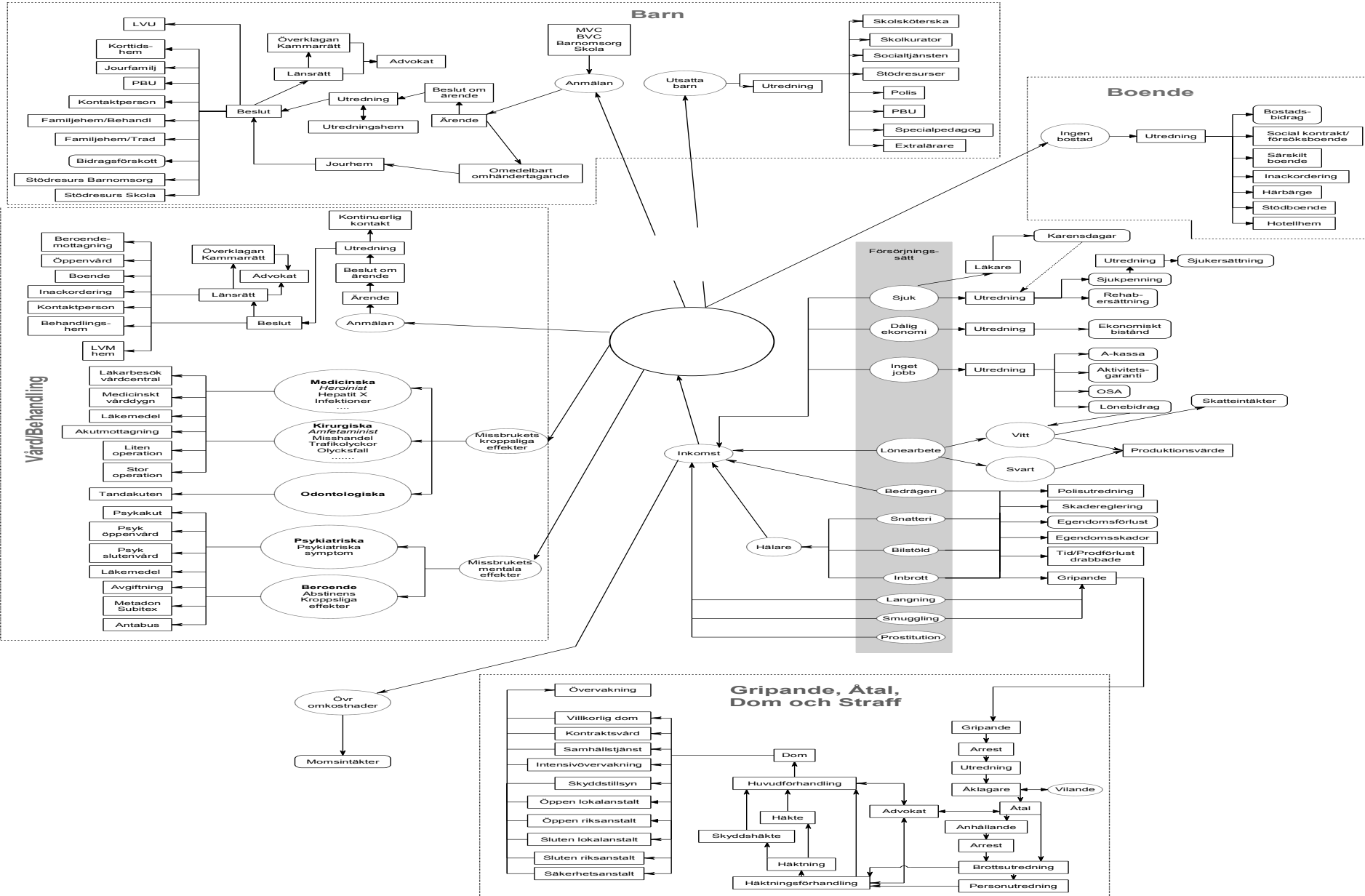
Arbets-
löshet

Låg lön

Perma-
nent

Tillfälligt

Det är det här som kostar

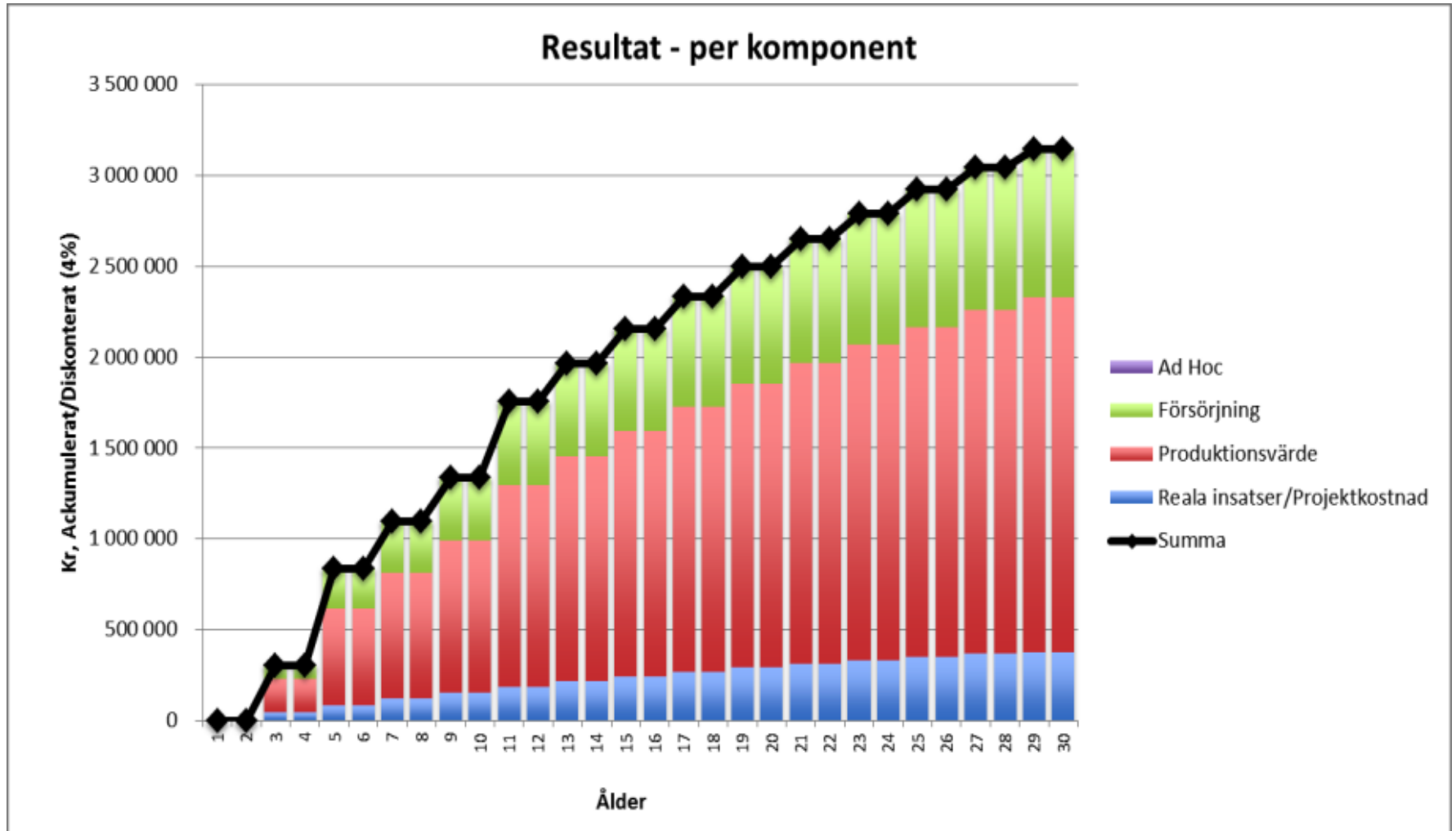

Utdrag ur prislista (ca 250 variabler)

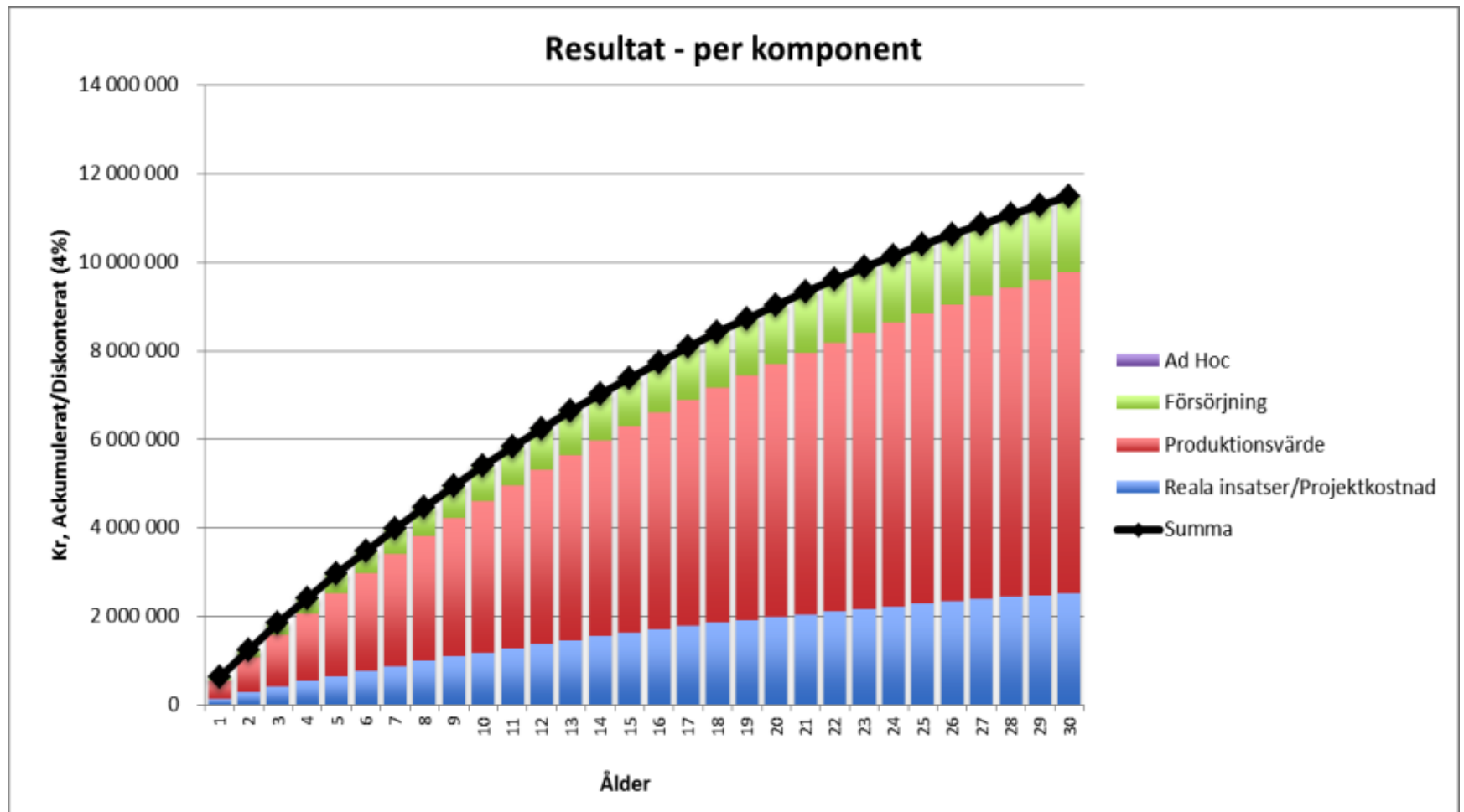
Välfärdssamhällets "Claes Olsson – katalog"

LopNr	Aktör	Enhet	Aktivitet	Sort	Pris
1	Kommun	Socialtjänsten	BarnUtredKom	Tillfälle	42 000
2	Landsting	BUP	Terapi	Månad	2 000
3	Landsting	BUP	Utredning BUP	Tillfälle	10 000
4	Kommun	Socialtjänsten	Behandlingshem	Månad	60 000
5	Kommun	Socialtjänsten	Funktionsbedömning	Tillfälle	3 000
6	Kommun	Socialtjänsten	Utredning boende	Tillfälle	2 000
7	Rättsväsende	Kronofogde	Inkassoärende	Tillfälle	500
8	Rättsväsende	Kronofogde	Utredning Kf	Tillfälle	5 000
9	Rättsväsende	Polisen	Polisingr	Tillfälle	4 000
10	Övriga	Allmänhet	InbrottKostnAllm	Tillfälle	2 000
11	Övriga	Försäkringsbolag	InbrottSkadaReglÖvr	Tillfälle	14 000
12	Arbetsförmedling	Af	Utredning Af	Tillfälle	30 000
13	Försäkringskassa	Fk	Utredning Fk	Tillfälle	45 000
14	Kommun	Socialtjänsten	Utredning barn	Tillfälle	20 000
15	Landsting	Primärvård	Medicin Primv	Månad	1 000
16	Landsting	Psykiatri	Medicin Psyk	Månad	1 000
17	Kommun	Socialtjänst	Utredning Omhändertagande	Tillfälle	20 000
18	Kommun	Socialtjänst	Utredning Soc	Tillfälle	10 000
19	Kommun	Socialtjänsten	Öppenvård	Månad	10 000
20	Landsting	Psykiatri	Psykakut	Tillfälle	12 000
21	Landsting	Psykiatri	Psykiatrisk öppenvård	Tillfälle	1 500
22	Landsting	Psykiatri	Utredning	Tillfälle	5 000
23	Landsting	Akutsjukvård	Akutmottagning	Tillfälle	5 000
24	Landsting	Akutsjukvård	Operation Lätt	Tillfälle	10 000
25	Landsting	Akutsjukvård	Operation Medel	Tillfälle	20 000
26	Landsting	Primärvård	Läkarbesök	Tillfälle	1 500
27	Landsting	Primärvård	Sköterskebesök	Tillfälle	800
28	Landsting	Specialistsjukvård	Läkarbesök	Tillfälle	2 000
29	Landsting	Specialistsjukvård	Specialistvård lätt	Tillfälle	4 000
30	Landsting	Specialistsjukvård	Specialistvård tung	Tillfälle	8 000
31	Kommun	Socialtjänsten	Arbetsträning	Månad	9 000
32	Kommun	Socialtjänsten	Rehabplan	Tillfälle	3 000
33	Kommun	Socialtjänsten	Sysselsättningprojekt	Månad	5 000
34	Kommun	Socialtjänsten	Utredning	Tillfälle	5 000

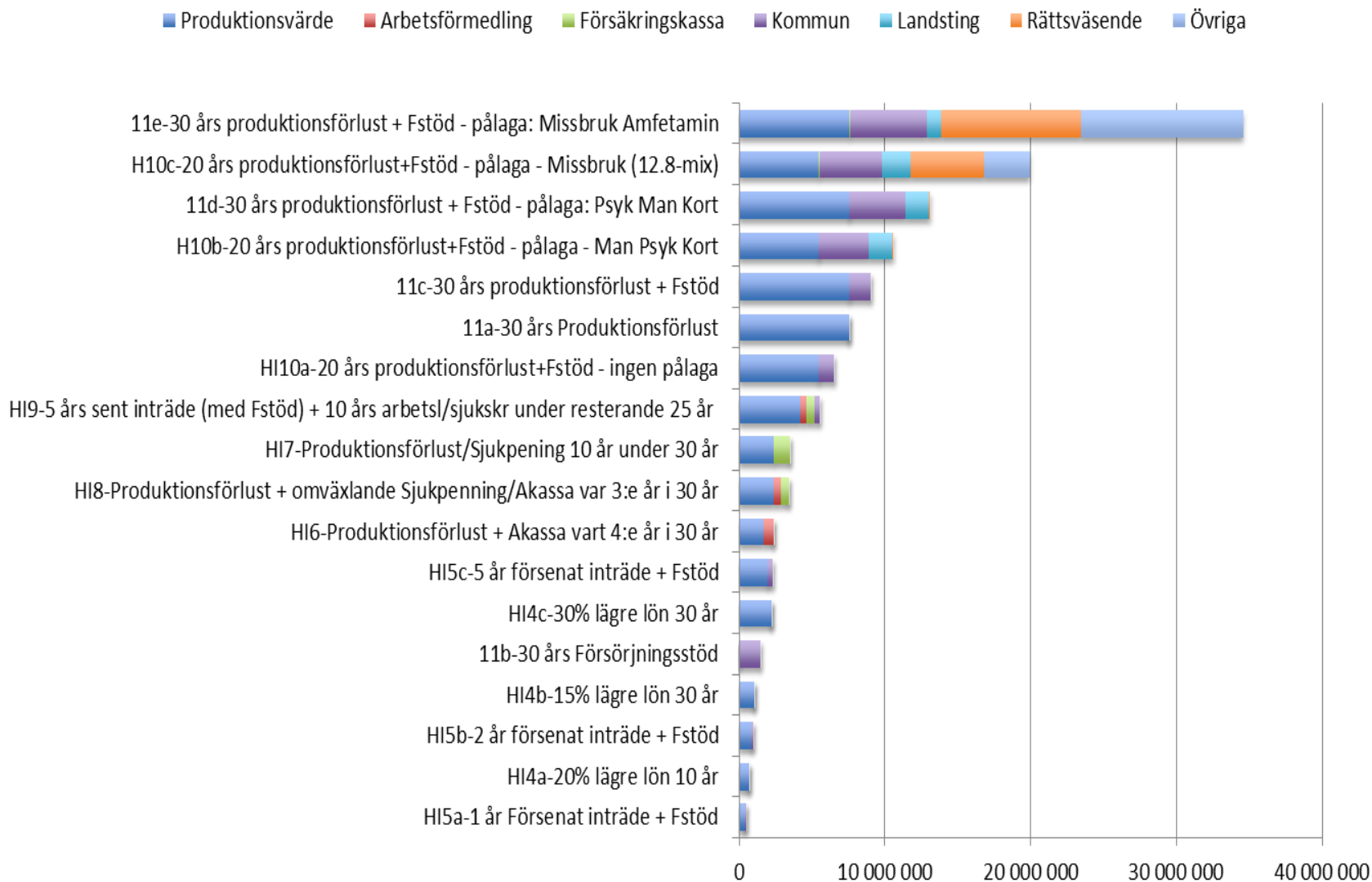
Perioder av sjukskrivning och arbetslöshet

Livslångt utanförskap med "psykiska" pålagringar

ETT ANTAL UTANFÖRSKAPSKARRIÄRER

	4 år			30 år		
	Reala kostnader	Produktionsvärde	Finansiella kostnader	Reala kostnader	Produktionsvärde	Finansiella kostnader
20% lägre lön 10 år	0	317 108	0	0	708 568	0
15% lägre lön 30 år	0	221 975	0	0	1 057 442	0
30% lägre lön 30 år	0	475 661	0	0	2 265 948	0
1 år försenat inträde + Fstöd	0	420 000	84 000	0	420 000	84 000
2 år försenat inträde + Fstöd	0	823 846	164 769	0	823 846	164 769
5 år försenat inträde + Fstöd	0	1 585 538	317 108	0	1 944 556	388 911
Produktionsförlust + Akassa vart 4:e år i 30 år	0	373 378	149 351	0	1 713 997	685 599
Produktionsförlust/Sjukpening 10 år under 30 år	0	388 314	177 515	0	2 419 644	1 106 123
Produktionsförlust + omväxlande Sjukpenning/Akassa var 3:e år i 30 år	0	388 314	177 515	0	2 419 644	1 041 053
5 års sent inträde (med Fstöd) + 10 års arbetsl/sjukskr under resterande 25 år	0	1 585 538	317 108	0	4 199 683	1 352 868
20 års produktionsförlust+Fstöd - ingen pålaga	0	1 585 538	317 108	0	5 443 445	1 088 689
20 års produktionsförlust+Fstöd - pålaga - Man Psyk Kort	845 243	1 585 538	317 108	4 026 554	5 443 445	1 088 689
20 års produktionsförlust+Fstöd - pålaga - Missbruk (12.8-mix)	2 821 698	1 585 538	317 108	13 441 957	5 443 445	1 088 689
30 års Produktionsförlust	0	1 585 538	0	0	7 553 160	0
30 års Försörjningsstöd	0	0	317 108	0	0	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd	0	1 585 538	317 108	0	7 553 160	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd - pålaga: Psyk Man Kort	845 243	1 585 538	317 108	4 026 554	7 553 160	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd - pålaga: Missbruk Amfetamin	5 365 361	1 585 538	317 108	25 559 414	7 553 160	1 510 632

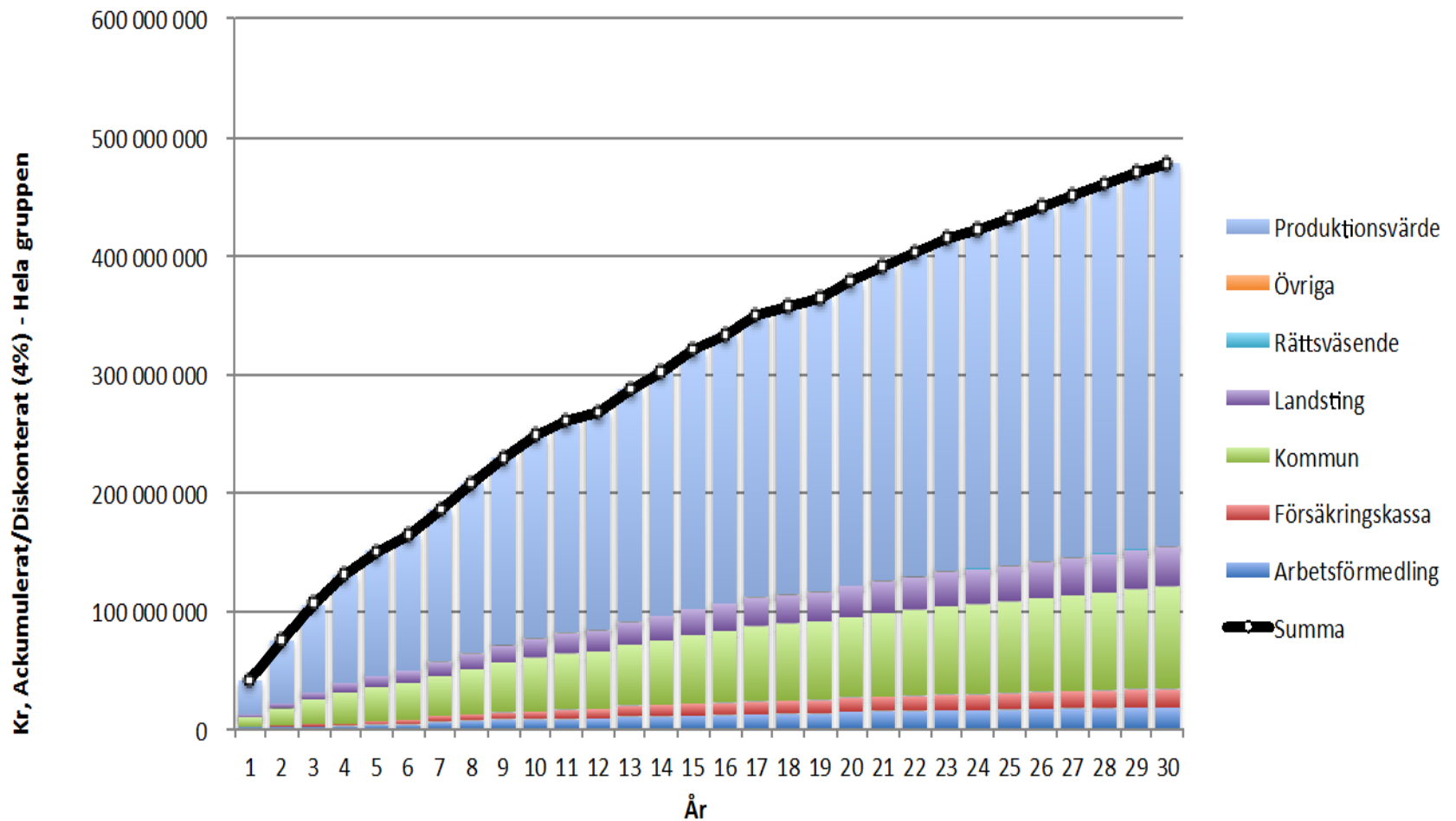
Prislappar kring skolmisslyckande

- Fem års senare inträde på arbetsmarknaden 2.3 Mkr
- Reducerad livslön 1.4 Mkr
- Perioder av arbetslöshet 3.1 Mkr
- Perioder av ohälsa och arbetslöshet 8.9 Mkr
- Livslångt utanförskap 8.9 Mkr
- Livslångt utanförskap och hälsa 11.5 Mkr

Varierar starkt
Påverkar många aktörer
Påfallande dyrt

90 elever ”medelsvårt utanförskap” 30 år

Resultat - per aktör

Vi agerar med stöd av tekniska hjälpmedel

- Antaganden
 - Vi satsar 20.000 – 25.000 per elever
 - Detta leder till att 10 av de elever som skulle hamna i utanförskap om vi inget gjorde kommer att lyckas i skolan och därefter komma in i arbetslivet

Effekter av teknikintervention

	14	18	23	33	43
Arbetsförmedling	250 000	1 157 474	2 108 833	3 533 485	4 495 929
Försäkringskassa	0	0	0	0	0
Kommun	1 495 000	6 921 693	12 610 821	21 130 239	26 885 653
Landsting	287 500	1 331 095	2 425 158	4 063 508	5 170 318
Rättsväsende	50 833	235 353	428 796	718 475	914 172
Övriga	53 333	246 928	449 884	753 810	959 131
Produktionsvärde	0	0	2 006 588	18 281 812	29 276 770
Summa	2 136 667	9 892 543	20 030 080	48 481 329	67 701 973

OMFÖRDELNING AV EFFEKTER

ÖVRIG
SAMHÄLLE

ÖVRIG
OFF
SEKTOR

SOCIAL-
TJÄNST

SKOLA

Patrik

- 7 år
- Strulig hela dagistiden
- Kan inte sitta still, kommer i bråk
- Kan inte koncentrerar sig
- Svag impuls kontroll
- Får inte vara med

Patrik
7 år på glid

Insats

Kostnad

PROJEKT RÄDDA PATRIK

Barn/ungdoms psykiatri

Specialpedagog

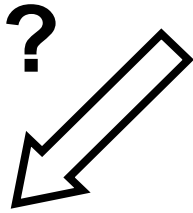
Habilitering

Vuxenpsykiatri

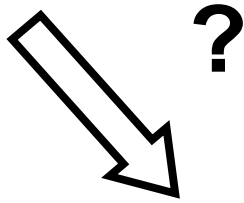
Primärvården

Socialtjänsten

SUMMA 500.000

**PATRIK
7 ÅR
"PÅ GLID"**

INSATS

TIDSPERSPEKTIV?
INSATS → EFFEKT?
TYP AV EFFEKTER?
VILKA AKTÖRER?

**INGEN
INSATS**

Intäkt

Kostnad

Intäkt

Kostnad

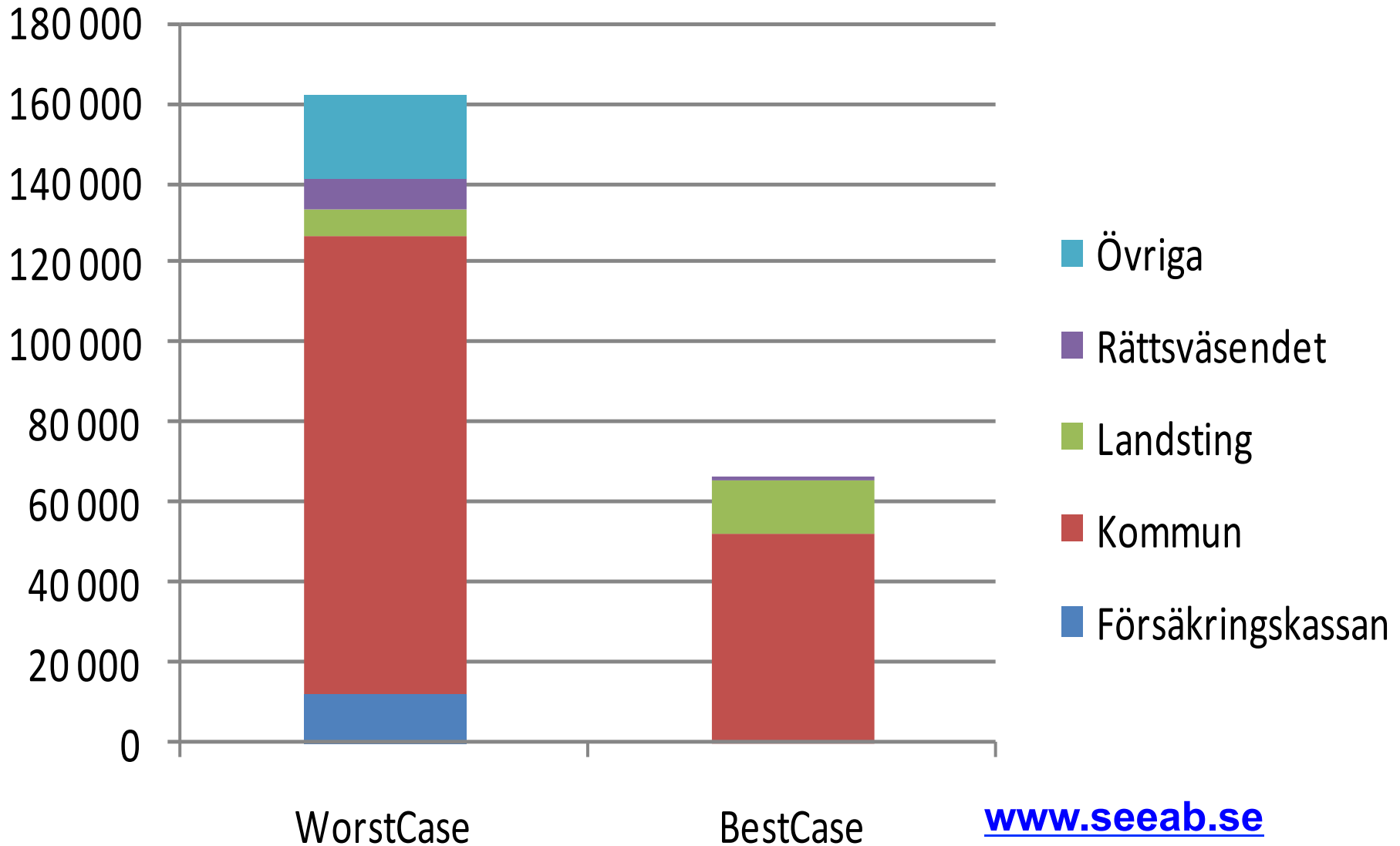
Ökad prod-
förmåga
Minskade
välfärds-
kostnader

Kostnader
för insatsen

**VAD?
FÖR VEM?
NÄR?**

Minskad prod-
förmåga
Ökade
välfärds-
kostnader

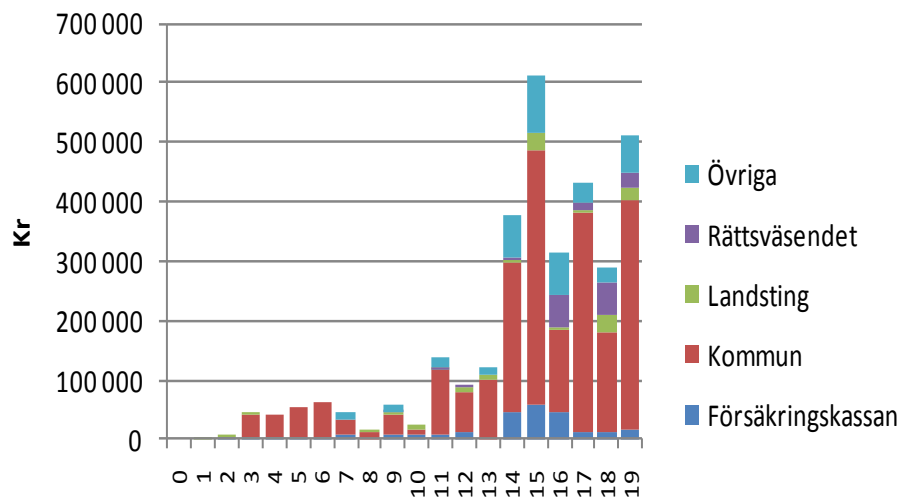
ADHD genomsnittskostnad

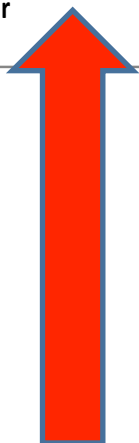
www.seeab.se

www.socioekonomi.se

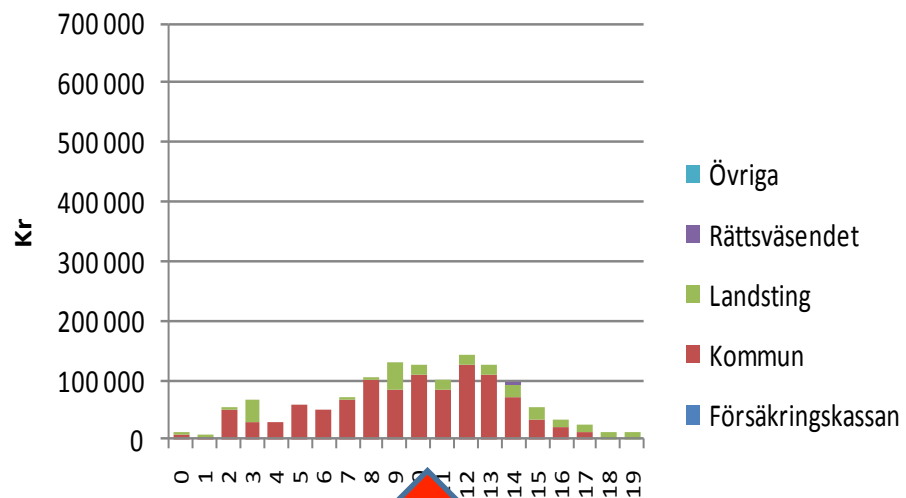
ADHD Worst Case

Ålder

ADHD Best Case

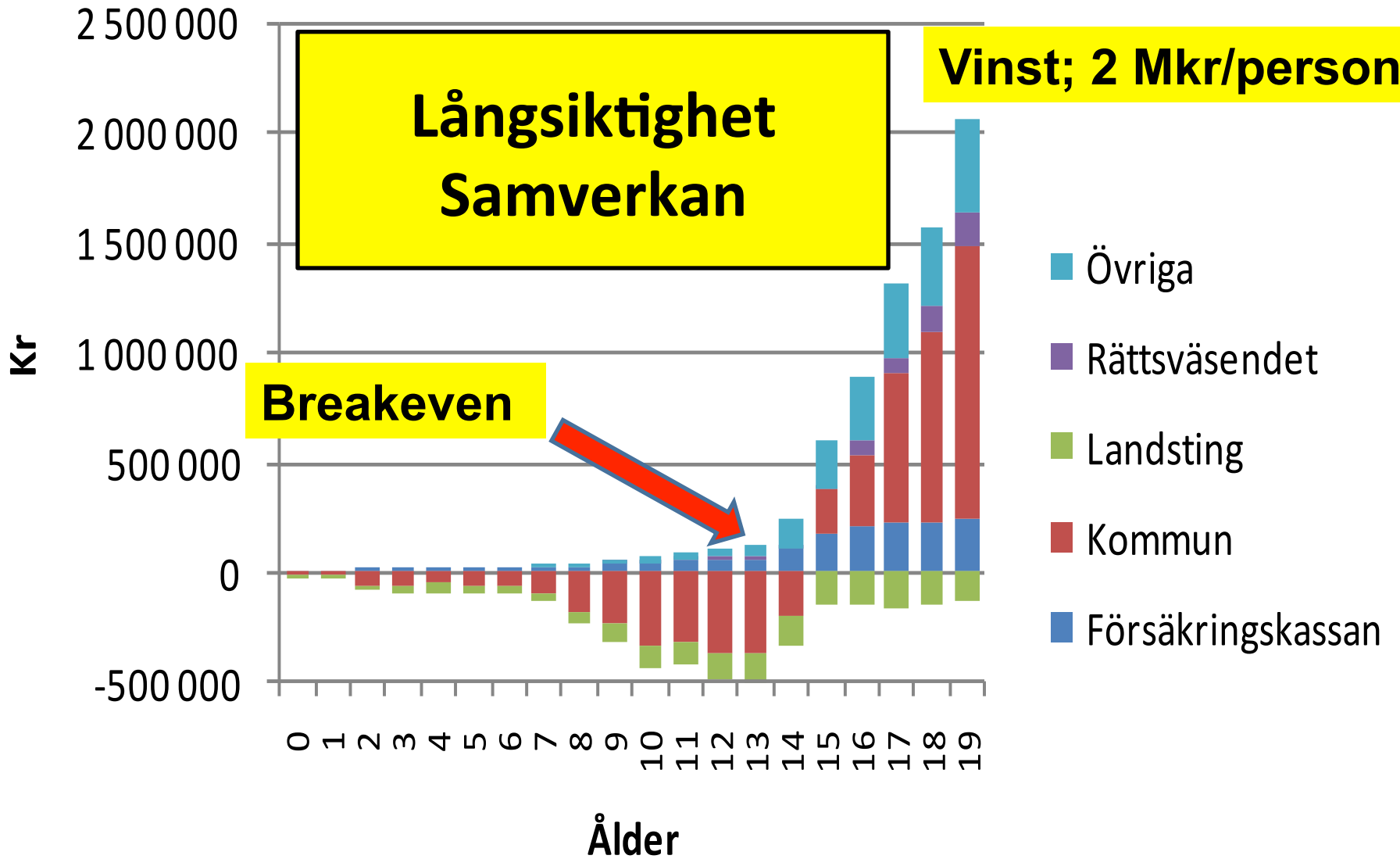
A

Det inomkommunala omfördelningsproblemet – eller att sila mygg och svälja kameler

ADHD Ackumulerad WC-BC

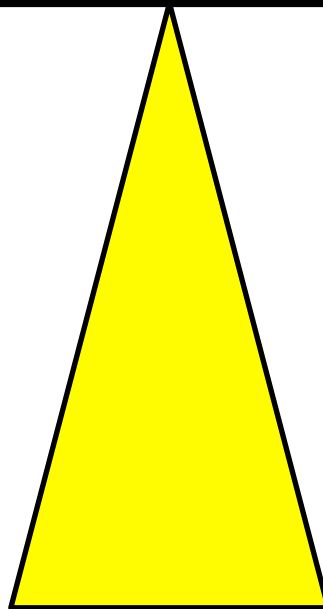

**KOSTNAD FÖR
PROJEKTET I EN
KOMMUN**

3.5 MKR

**KOSTNAD FÖR EN
PERSONS PERIODER AV
FRÅNVARO PÅ
ARBETSMARKNADEN**

3.1 MKR

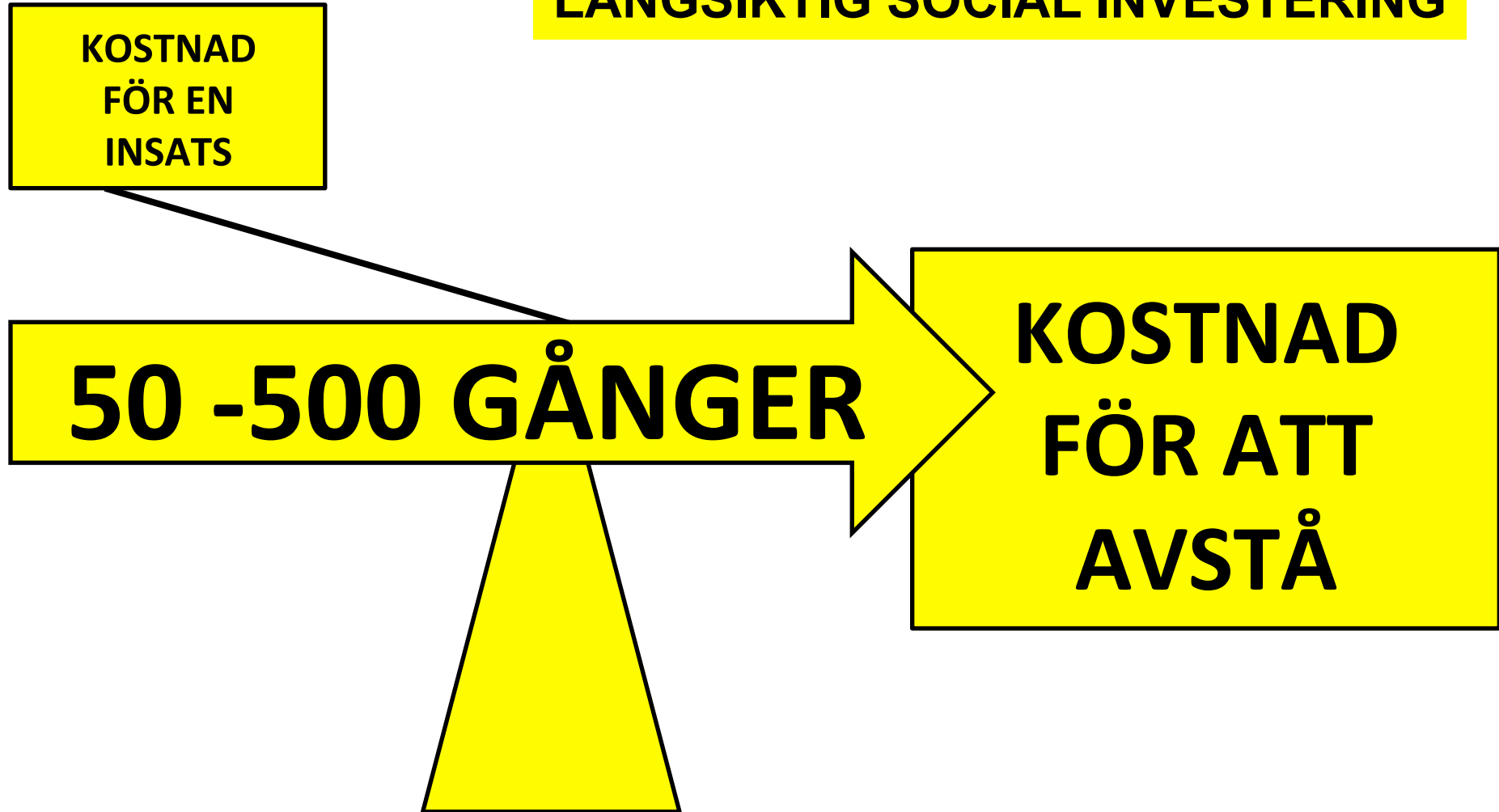

**EN SATSNING PÅ UNGA
EN KORTSIKTIG KOSTNAD
ELLER EN
LÅNGSIKTIG SOCIAL INVESTERING**

**KOSTNAD
FÖR EN
INSATS**

50 -500 GÅNGER

**KOSTNAD
FÖR ATT
AVSTÅ**

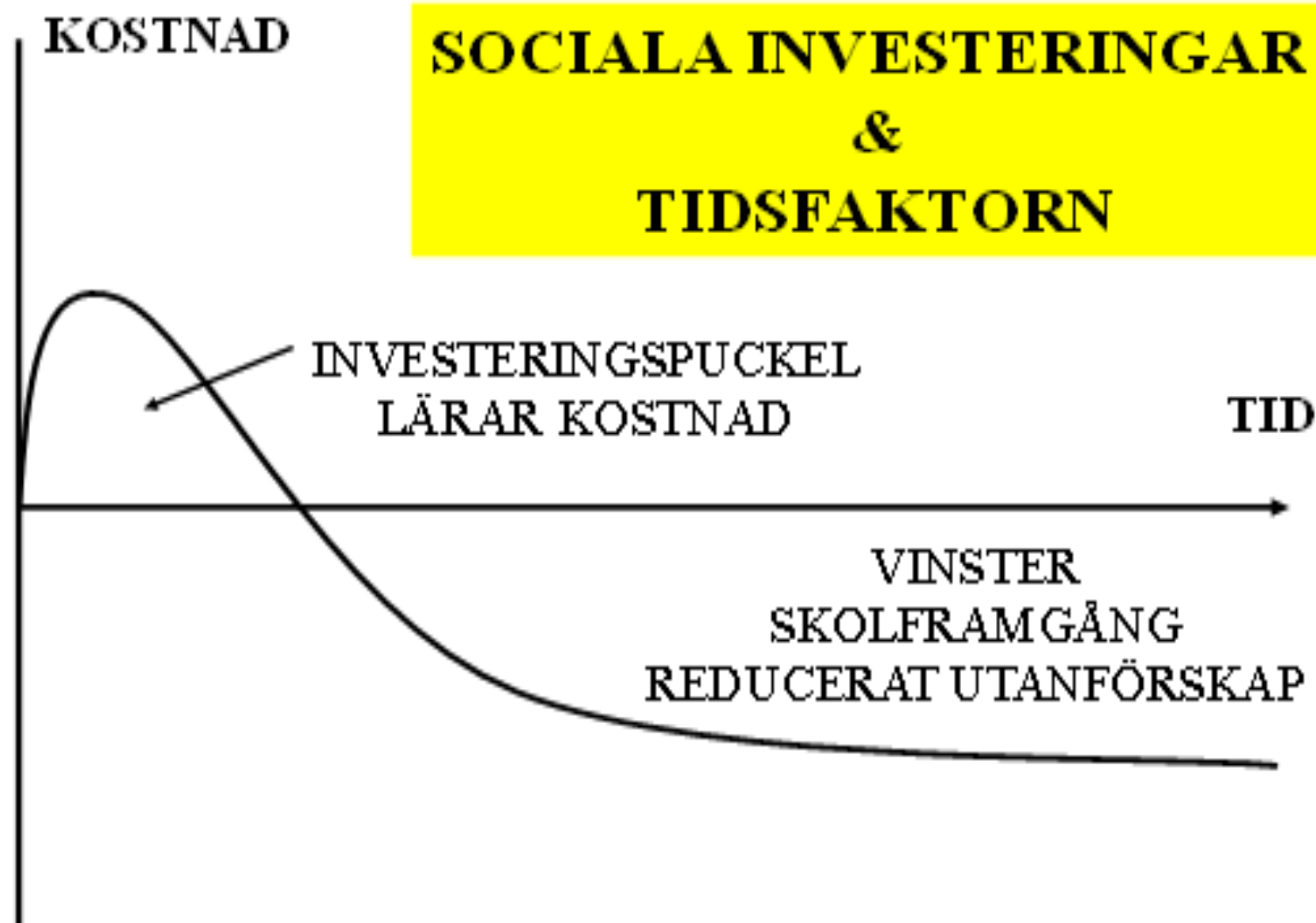

**VÄRDET AV EN GOD
LÄRARE
(ELLER ANNAN VIKTIG
PERSONAL I SKOLAN)**

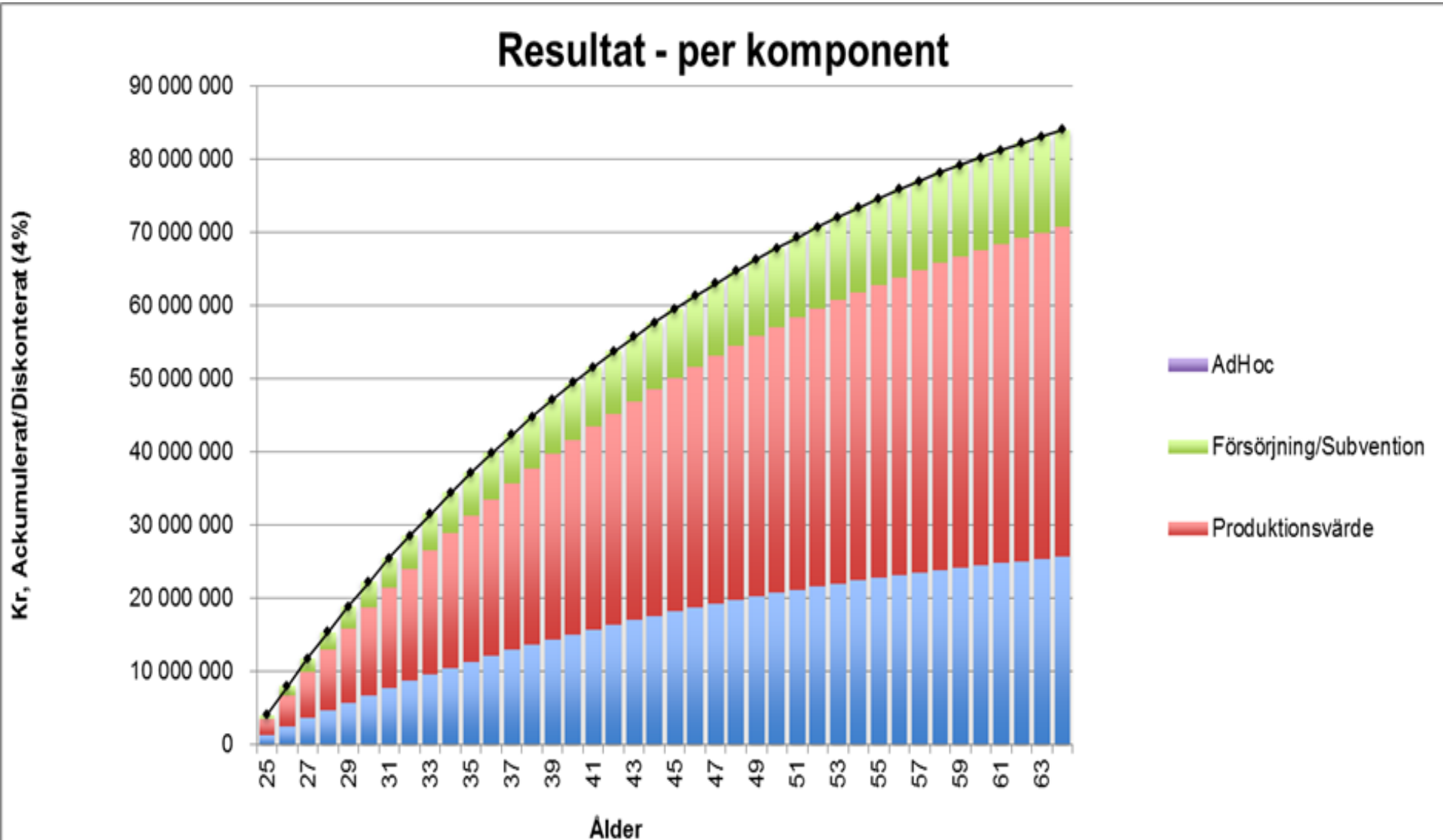
Vi investerar 10.000 kronor/
månad under en lärares hela
yrkesliv

totalt kostar detta (diskonterat
till nuvärde) cirka 2.5 Mkr

SOCIALA INVESTERINGAR & TIDFAKTORN

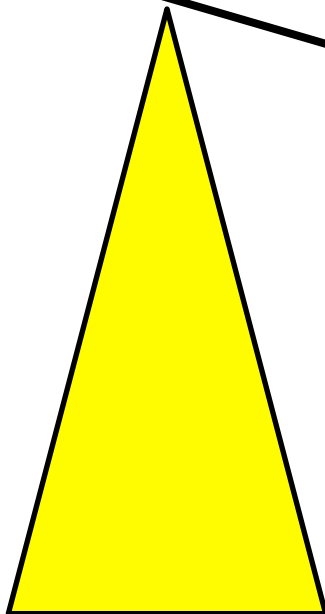
Den samlade nettoeffekten av en "superlärare" som till en investeringskostnad av 10 000 kronor per månad minskar utanförskapet i sin elevgrupp med en tredjedel

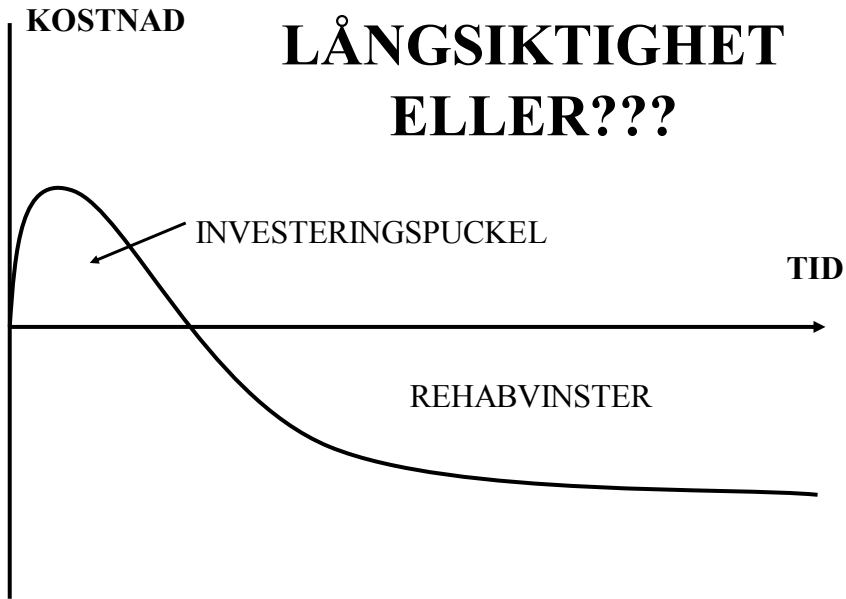
**EN SOCIAL INVESTERING I FORM
AV EN LÄRARSATSNING PÅ 10.000
KRONOR PER MÅNAD UNDER 40
ÅR SOM LEDER TILL EN
UTANFÖRSKAPSREDUKTION MED
EN TREDJEDEL**

**EN SOCIAL
INVESTERING
PÅ 2.5 MKR**

**De samlade
samhällsvinsterna av en
“superlärares” insatser
under ett yrkesliv 84 Mkr
(33 Gånger)**

OCH VARFÖR GÖR VI DET INTE???

Ingvar Nilsson (I.nilsson@seeab.se)

HELHETSSYN ELLER???

	KOMMUN	LANDSTING	F-KASSA	A-FÖRMEDL
SOCIALTJÄNST				
SKOLA				
FRTID				
KULTUR				
BARN- & UNGDOMSSPYKIATRI				
VUXENPSYKIATRI				
PRIMÄRVÅRD				
AKUTSUKVÅRD				

Tidiga insatser gör skillnad för individen!

Så visst vill
du
investera
i min framtid?

”Det finns ingen riskaktie på börsen som är så lönsam som att satsa på barn och unga”

